

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2016/699
Karar No.	2016/4881
Tarihi:	05.04.2016

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SGK. /88

- **ÜST DÜZEY YÖNETİCİNİN PRİM BORÇLARINDAN İŞVERENLE BİRLİKTE MÜTESELSİL SORUMLULUĞU**
- **İŞVEREN KAMU TÜZEL KİŞİSİ İSE PRİM BORCUNDAN İŞVERENLE SORUMLU OLAN YÖNETİCİNİN TAHAKKUK VE TEDİYEDEN SORUMLU YÖNETİCİ OLMASININ GEREKMEŞİ**
- **ŞİRKET YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN PRİM BORÇLARINDAN TEMSİL VE İLZAM YETKİSİ ARANMAKSIZIN SORUMLU OLACAKLARI**
-
-

ÖZETİ Eldeki dava konusuna dair özel nitelikte düzenlemeler olması nedeniyle uygulanması gereken 506 sayılı Kanunun 80. ve 5510 sayılı Kanunun 88. madde içeriklerinden anlaşılacağı üzere, Kurumun prim alacağına ilişkin olarak işveren ile birlikte müteselsilen sorumluluk koşullarının oluşması için, işveren kamu kurum ve kuruluşu ise, kamu görevlilerinin tahakkuk ve tediye ile görevli olması, tüzel kişiliğe haiz diğer işyerlerinde ise üst düzey yönetici ya da yetkilisi ve kanuni temsilci sıfatıyla işveren tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili bulunulması gerekir. Ancak, 5510 sayılı Kanunun 88. maddesi burada bir ayrıma giderek özellikle sadece şirket yönetim kurulu üyelerinin, temsil ve ilzam yetkisi aranmaksızın (haklı sebepleri olmazsa)

müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklarını
ayrıca belirtmiştir.

Ödeme emrinin iptali ve menfi tespit davasının bozma ilamına uyulduktan sonra yapılan yargılaması sonunda; davanın reddine ilişkin hükmün süresi içinde temyizen incelenmesini davacının avukatının istemesi ve duruşma talep etmesi üzerine, dosya incelenerek, işin duruşmaya tâbi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 05.04.2016 günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmiştir. Duruşma günü davacı adına Av. ..., davalı adına ... geldiler. Duruşmaya başlandı. Hazır bulunanların açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek aynı günde, Tetkik Hâkimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1-)Dairemizin bozma ilamında ayrıntıları açıklandığı üzere; davaya konu ödeme emri içeriğini teşkil eden prim borçlarının yapılandırılması halinde, eldeki davanın konusuz kalıp kalmayacağı; başka bir anlatımla, yapılandırma üzerine, "esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına" karar verilip verilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekir.

Bazı hallerde dava devam ederken, dava açılmasından sonra meydana gelen (dava konusu alacağın ödenmesi gibi) bir nedenle dava konusu ortadan kalkabilir.

Davanın konusuz kalması halinde, artık dava hakkında yargılama yapılmasına ve hüküm verilmesine gerek kalmaz. Başka bir deyişle, her iki tarafın da davanın esası hakkında karar verilmesinde hukuki yararı kalmamış demektir. Bu halde, mahkemece, davanın konusunun kalmaması nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına; yargılama giderleri yönünden ise, HMK'nın 331. maddesine göre karar verilmelidir.

Bu yönde, davacının, dava konusu borcu bizzat değil; herhangi bir kişinin yapılandırmış olması da dava konusunun kalmadığı sonucuna götürür. Çünkü borcu yapılandırması halinde,

Kurum, borcun tahsiline ilişkin icra takibi/takiplerinden vazgeçmiş olur.

Bu çerçevede; davaya konu ödeme emri içeriğini oluşturan prim ve ferileri borcunun yapılandırma işleminin yapılıp/yapılmadığı araştırılıp, davanın konusuz kalıp kalmadığı irdelenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekir.

2-)Kabule göre;

Tüzel kişi işverenlerin ortak ve yetkililerinin kamu alacaklarından sorumluluğu; mülga 506 sayılı Kanunun 80., bazı maddeleri dışında 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunun 88., 6183 sayılı Kanunun 35 ve mükerrer 35. maddelerinde düzenlenmiştir.

506 sayılı Kanunun 80. maddesi; "Sigorta primlerini haklı sebepleri olmaksızın, birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde tahakkuk ve tediye etmeyen kamu kurum ve kuruluşların tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri mesul muhasip, sayman ile tüzelkişiliği haiz diğer işverenlerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri kuruma karşı, işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur." hükmünü öngörmüş; 5510 sayılı Kanunun 88. maddesi de bir kısım farklar dışında anılan maddeye benzer düzenleme getirmiş olup, "Kurumun sigorta primleri ve diğer alacakları haklı bir sebep olmaksızın bu Kanunda belirtilen sürelerde ödenmez ise kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur." hükmünü getirmiştir.

6183 sayılı Kanunun 35. maddesinde; limited şirketlerin ortaklarının, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olacakları düzenlenmiş; mükerrer 35. maddesinde ise; amme alacakları ve bu bağlamda davalı Kurumun işveren tüzel kişilerden prim ve diğer alacaklarının, tüzel kişinin mal varlığından kısmen veya tamamen

tahsil edilememesi ya da tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde kanuni temsilcilerin şahsi mal varlıklarıyla sorumlu olacağı belirtilmiştir.

Eldeki dava konusuna dair özel nitelikte düzenlemeler olması nedeniyle uygulanması gereken 506 sayılı Kanunun 80. ve 5510 sayılı Kanunun 88. madde içeriklerinden anlaşılacağı üzere, Kurumun prim alacağına ilişkin olarak işveren ile birlikte müteselsilen sorumluluk koşullarının oluşması için, işveren kamu kurum ve kuruluşu ise, kamu görevlilerinin tahakkuk ve tediye ile görevli olması, tüzel kişiliğe haiz diğer işyerlerinde ise üst düzey yönetici ya da yetkilisi ve kanuni temsilci sıfatıyla işveren tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili bulunulması gerekir. Ancak, 5510 sayılı Kanunun 88. maddesi burada bir ayrıma giderek özellikle sadece şirket yönetim kurulu üyelerinin, temsil ve ilzam yetkisi aranmaksızın (haklı sebepleri olmazsa) müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklarını ayrıca belirtmiştir.

Yapılan açıklamalar çerçevesinde, müştereken ve müteselsilen sorumluluğunun sözkonusu olması için gereken; davaya konu ödeme emrinin içeriğini teşkil eden 2008 yılı 9. ay ile 2009 yılı 2. ay arasına ilişkin primlerin ödenmesi

gerekten tarihlerde asıl borçlu olan Malatyaspor Kulübünde davacının, temsil ve ilzam yetkisinin olması gerektiğinin gözönünde bulundurulmamış olması isabetsizdir.

Mahkemenin, bu maddi ve hukuki olguları gözeterek yapacağı inceleme ve değerlendirme sonucuna göre karar vermesi gerekirken, eksik inceleme ve yanılığılı değerlendirme sonucu yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, davacının avukatının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, davacı avukatı yararına takdir edilen 1.350,00 TL duruşma avukatlık ücretinin davalıya yükletilmesine, 05.04.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.